

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 126/11

Λουξεμβούργο, 24 Νοεμβρίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-70/10
Scarlet Extended SA κατά Société belge des auteurs, compositeurs et
éditeurs SCRL (SABAM)

Το δίκαιο της Ένωσης είναι αντίθετο προς διαταγή την οποία εξέδωσε εθνικό δικαστήριο για να υποχρεώσει ένα φορέα παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο να θέσει σε λειτουργία σύστημα χρήσεως φίλτρου προκειμένου να αποτραπεί η παράνομη τηλεφόρτωση αρχείων

Η διαταγή αυτή παραβιάζει την απαγόρευση επιβολής στον εν λόγω φορέα μιας γενικής υποχρέωσης προς επιτήρηση και δεν συνάδει με την απαίτηση να διασφαλιστεί η εναρμόνιση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αφενός, με την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελευθερία λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών, αφετέρου

Η υπόθεση αυτή ανέκυψε από ένδικη διαφορά μεταξύ της Scarlet Extended SA, φορέα παροχής υπηρεσιών προσβάσεως στο διαδίκτυο, και της SABAM, βελγικής εταιρίας διαχειρίσεως στην οποία έχει ανατεθεί η αποστολή να συναινεί στη χρήση από τρίτους προστατευόμενων έργων των δημιουργών, συνθετών και παραγωγών μουσικών έργων που αυτή εκπροσωπεί.

Η SABAM διαπίστωσε το 2004 ότι όσοι χρήστες του διαδικτύου ήταν συνδρομητές των υπηρεσιών της Scarlet «κατέβαζαν» στο διαδίκτυο, χωρίς άδεια και χωρίς να καταβάλουν το σχετικό αντίτιμο, έργα περιλαμβανόμενα στον κατάλόγό της, μέσω δικτύου «peer-to-peer» (το οποίο είναι ένα διαφανές μέσο για την κοινή χρήση του περιεχομένου αρχείων, ανεξάρτητο, αποκεντρωμένο και διαθέτει προηγμένες λειτουργίες αναζητήσεως και τηλεφορτώσεως).

Κατόπιν αιτήσεως της SABAM ο πρόεδρος του Tribunal de première instance de Bruxelles (Βέλγιο) υποχρέωσε, επί ορισμένη χρηματική ποινή, τη Scarlet, ως φορέα παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο, να άρει τις προσβολές του δικαιώματος του δημιουργού και να καταστήσει αδύνατη κάθε μορφή αποστολής ή παραλαβής εκ μέρους των πελατών της, με χρήση προγραμμάτων «peer-to-peer», ηλεκτρονικών αρχείων που περιλαμβάνουν μουσικό έργο από τον κατάλογο της SABAM.

Η Scarlet άσκησε έφεση ενώπιον του Cour d'appel de Bruxelles, υποστηρίζοντας ότι η ως άνω διαταγή δεν είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης καθόσον της επιβάλλει de facto μια γενική υποχρέωση επιτηρήσεως των επικοινωνιών εντός του δικτύου της, πράγμα το οποίο είναι αντίθετο με την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο¹ και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Στο πλαίσιο αυτό, το Cour d'appel ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν το δίκαιο της Ένωσης παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν σε εθνικό δικαστήριο την εξουσία να υποχρεώνει φορέα παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο να θέσει σε λειτουργία, για γενικευμένη και προληπτική χρήση, με δικά του αποκλειστικώς έξοδα και για απεριόριστο χρονικό διάστημα, σύστημα φίλτρου για τις επικοινωνίες μέσω διαδικτύου προκειμένου να εντοπίσει τις πράξεις παράνομης τηλεφορτώσεως αρχείων.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι οι δικαιούχοι δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δύνανται να ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά ενδιάμεσων φορέων παροχής υπηρεσιών, όπως οι φορείς παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο, οι

¹ Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178, σ.1).

υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτους για την προσβολή των εν λόγω δικαιωμάτων. Οι λεπτομερείς κανόνες για την έκδοση της σχετικής διαταγής διέπονται από το εθνικό δίκαιο. Εντούτοις, αυτοί οι εθνικοί κανόνες πρέπει να είναι σύμφωνοι με τους περιορισμούς που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης και ιδίως με την απαγόρευση που προβλέπει η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο κατά την οποία οι εθνικές αρχές δεν πρέπει να λαμβάνουν μέτρα δυνάμει των οποίων ο φορέας παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο θα υποχρεωνόταν σε γενική επιτήρηση των πληροφοριών που διακινούνται μέσω του δικτύου του.

Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η εκδοθείσα διαταγή υποχρεώνει τη Scarlet σε ενεργό επιτήρηση του συνόλου των δεδομένων που αφορούν το σύνολο των πελατών της προκειμένου να αποτραπεί ενδεχόμενη προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Επομένως, η εν λόγω διαταγή επιβάλλει υποχρέωση γενικής επιτηρήσεως η οποία δεν είναι συμβατή με την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Επιπλέον, η εν λόγω διαταγή θίγει τα κρίσιμα στην υπόθεση αυτή θεμελιώδη δικαιώματα.

Η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας κατοχυρώνεται σαφώς στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, από κανένα σημείο του Χάρτη, ούτε και από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι τα δικαιώματα αυτά είναι απαραβίαστα και ότι πρέπει να χαίρουν απόλυτης προστασίας.

Πάντως, εν προκειμένω, η υποχρέωση εφαρμογής συστήματος χρήσεως φίλτρου συνεπάγεται, προς όφελος των δικαιούχων του δικαιώματος του δημιουργού, την επιτήρηση του συνόλου των επικοινωνιών μέσω διαδικτύου οι οποίες πραγματοποιούνται στο δίκτυο του εμπλεκόμενου φορέα παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο, αυτή δε η επιτήρηση δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό. Επομένως, η εκδοθείσα διαταγή συνιστά κατάφωρη παραβίαση της επιχειρηματικής ελευθερίας της Scarlet καθόσον την υποχρεώνει να θέσει σε λειτουργία ένα σύστημα πληροφορικής που είναι περίπλοκο, δαπανηρό και θα λειτουργεί σε μόνιμη βάση με δικά της αποκλειστικώς έξοδα.

Επιπλέον, η σχετική διαταγή δεν θα έχει συνέπειες μόνο για τη Scarlet, αφού το σύστημα χρήσεως φίλτρου ενδέχεται να θίγει επίσης τα θεμελιώδη δικαιώματα των πελατών της και, ειδικότερα, το δικαίωμά τους στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ελευθερία τους να λαμβάνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες, δικαιώματα τα οποία κατοχυρώνονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, δεν αμφισβητείται, αφενός, ότι η εν λόγω διαταγή συνεπάγεται τη σε συστηματική βάση επεξεργασία του περιεχομένου όλων των μηνυμάτων καθώς και τη συλλογή και την αναγνώριση των διευθύνσεων IP όσων χρηστών αποστέλλουν μηνύματα με παράνομο περιεχόμενο εντός του δικτύου, λαμβανομένου υπόψη ότι οι διευθύνσεις αυτές συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Αφετέρου, η εκδοθείσα διαταγή θίγει ενδεχομένως την ελευθερία πληροφορήσεως, καθόσον στο πλαίσιο του επίμαχου συστήματος ενδέχεται να μην μπορεί να γίνεται επαρκής διάκριση μεταξύ παράνομου και νόμιμου περιεχομένου, με συνέπεια η λειτουργία του συστήματος να καταλήγει στον αποκλεισμό επικοινωνιών με νόμιμο περιεχόμενο.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, εκδίδοντας τη διαταγή με την οποία η Scarlet υποχρεώνεται να θέσει σε λειτουργία το ως άνω σύστημα χρήσεως φίλτρου, το εθνικό δικαστήριο δεν τήρησε την υποχρέωση να διασφαλίσει την εναρμόνιση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, αφενός, με την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελευθερία λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών, αφετέρου.

Επομένως, το Δικαστήριο κρίνει ότι το δίκαιο της Ένωσης είναι αντίθετο προς την επιβολή υποχρεώσεως σε φορέα παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο να θέσει σε λειτουργία σύστημα χρήσεως φίλτρου για το σύνολο των επικοινωνιών μέσω διαδικτύου, οι οποίες πραγματοποιούνται με χρήση των υπηρεσιών του, όσον αφορά το σύνολο αδιακρίτως της πελατείας του, για προληπτική χρήση, με δικά του αποκλειστικώς έξοδα και για απεριόριστο χρονικό διάστημα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου.

Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106